

Meaza Yohannes
Energi-och klimatsamordnare
Meaza.Yohannes@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Energiplan 2019-2023- Uppföljningsrapport 2021

Sammanfattning

Sedan antagandet 2019 har Trelleborgs kommun arbetat med genomförandet av Energiplan 2019-2023. Planen beslutades av kommunfullmäktige, 2019-05-27 § 139 och innehåller fyra strategiska inriktningar samt tvärssektoriella aktiviteter.

Syftet med energiplanen är att utgöra underlag och vägleda för kommunens långsiktiga arbete med främst energifrågor men i viss mån även klimatfrågor kopplat till energiomställningen. Att planen tagits fram har också varit ett sätt att förhålla sig till den lag om energiplanering som gäller kommuner, lagen om kommunal energiplanering (1977:439).

Enligt beslut sker uppföljning av energiplanen årsvis, i slutet av första kvartalet, då informationen för föregående år finns sammanställd. Hösten 2021 godkändes Uppföljningsrapport 2020 av kommunfullmäktige (**2021-09-27 KF § 257 Godkännande av Uppföljningsrapport 2020 för energiplan 2019–2023 KS 2021/262**).

I denna rapport redovisas uppföljning av planens åtgärder och genomförandegrad 2021 (**Uppföljningsrapport 2021**). Åtgärder som i Uppföljningsrapport 2020 bedömdes som Ej relevanta har tagits bort ur **Uppföljningsrapport 2021**.

Handlingsplanen har dessutom reviderats utifrån omorganisation samt utifrån rätt ansvarigförvaltning och bolag. Genomförandestatus på samtliga åtgärder i planen har bedömts utifrån fyra variabler: **ej påbörjad, påbörjad, genomfört till hälften eller mer, och helt genomförd /pågår kontinuerligt**.

Uppföljning 2021, liksom Uppföljning 2020, visar att planen har varit till nytta. Under 2021 var **88 procent** (2020 var siffran 63 procent) av planens åtgärder helt genomförda/pågår kontinuerligt, genomförda till hälften och påbörjade. Arbetet framöver behöver fokusera på att genomföra de åtgärder som ännu ej är påbörjade samt behålla de redan uppnådda.

Om Trelleborgs kommun ska nå målen för 2030 ska nästa periods åtgärdsplanering vara antagen senast 2023 med hänsyn tagen till övergripande mål och utfall från perioden 2019–2023.

Bakgrund

Enligt lagen om kommunal energiplanering (1977:439) ska varje kommun ha en aktuell plan för tillförsel, distribution och användning av energi. Planen ska fastställas av kommunfullmäktige.

I Trelleborgs kommun beslutades Energiplan 2019–2023 av Kommunfullmäktige 2019-05-27 § 139. Arbetet med att ta fram planen har bedrivits förvaltnings- och bolagsövergripande samt i dialog med lokala energiaktörer, med hjälp av en konsult (SWECO) på uppdrag av dåvarande Tekniska förvaltningen. Sammanlagt har tre workshops genomförts för att fånga upp nyckelfrågor, aktiviteter och formulera mål.

Energiplanen är utformad utifrån de mål som är satta i nationella och internationella styrdokument på energi- och klimatområdet. Även kommunens strategiska inriktningsmål och befintliga strategidokument har legat till grund för arbetet. Energiplanen omfattar hela kommunen som geografiskt område, alltså inte bara den verksamhet som bedrivs i kommunal regi.

Energiplanen innefattar en konkret handlingsplan för den 5-åriga planeringsperioden, med siktet att nå uppsatta mål för 2030. Enligt beslut sker uppföljning av måluppfyllelse av samtliga åtgärder i planen årligen. Ansvarig för uppföljningen är kommunledningsförvaltningen.

Syfte

Det övergripande syftet med planen är

- att utgöra underlag och vägleda för kommunens långsiktiga arbete med främst energifrågor, men i viss mån även klimatfrågor kopplat till energiomställningen.

Att planen tagits fram har också varit ett sätt att förhålla sig till den lag om energiplanering som gäller kommuner, lagen om kommunal energiplanering (1977:439).

Trelleborgs vision

Vision 2030: *”Vi har mod att prioritera hållbara och fossilfria energilösningar genom engagemang, beteendeförändringar, och samarbete”*

Energiplanens olika delar

Energiplanen består av fyra strategiska inriktningar med underliggande fokusområden som ligger till grund för mål och handlingsplan:

1. Hållbara transporter
2. Energiaspekter i fysisk planering
3. Förnybar energitillförsel
4. Försörjningstrygghet och smarta elnät

För att nå målen för respektive strategiska inriktning har tre viktiga tvärssektoriella aktiviteter identifierats:

1. Kommunikation och utbildning
2. Styrning och uppföljning

3. Forskningssamarbeten och extern finansiering

Uppföljning

Sedan antagandet 2019 har Trelleborgs kommun arbetat med genomförandet av planens samtliga åtgärder. Hösten 2021 godkändes Uppföljningsrapport 2020 av kommunfullmäktige (**2021-09-27 KF § 257 Godkännande av Uppföljningsrapport 2020 för energiplan 2019–2023 KS 2021/262**).

I denna rapport redovisas uppföljning av åtgärdernas genomförandegrad 2021 (*Uppföljningsrapport 2021*).

Energiplanen innehåller 34 åtgärder men vissa åtgärder redovisas av flera ansvariga. Vissa åtgärder har också delmoment som redovisas som separata åtgärder. Delmoment medräknat har planen totalt 37 åtgärder. De utpekade ansvariga har var för sig fått bedöma status på åtgärderna utifrån följande fyra variabler:

- **E = ej påbörjad,**
- **P= påbörjad,**
- **H= genomfört till hälften eller mer,**
- **G= Helt genomfört/pågår kontinuerligt.**

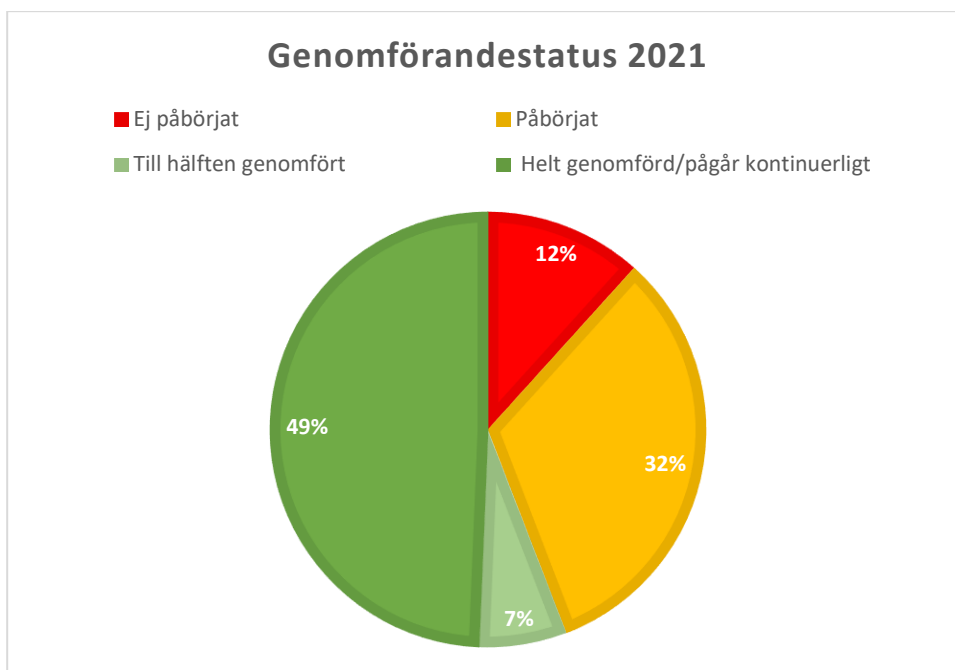
Åtgärder som i Uppföljningsrapport 2020 bedömdes som Ej relevanta har tagits bort ur *Uppföljningsrapport 2021*. Dessutom har handlingsplanen reviderats utifrån omorganisation/rätt ansvarigförvaltning och bolag. Sammanlagt har 77 åtgärder följts upp i *Uppföljningsrapport 2021*.

Resultat

Uppföljningen visar att **88 procent** (63 procent år 2020) av de utpekade åtgärderna är helt genomförda/pågår kontinuerligt, genomförda till hälften och påbörjade.

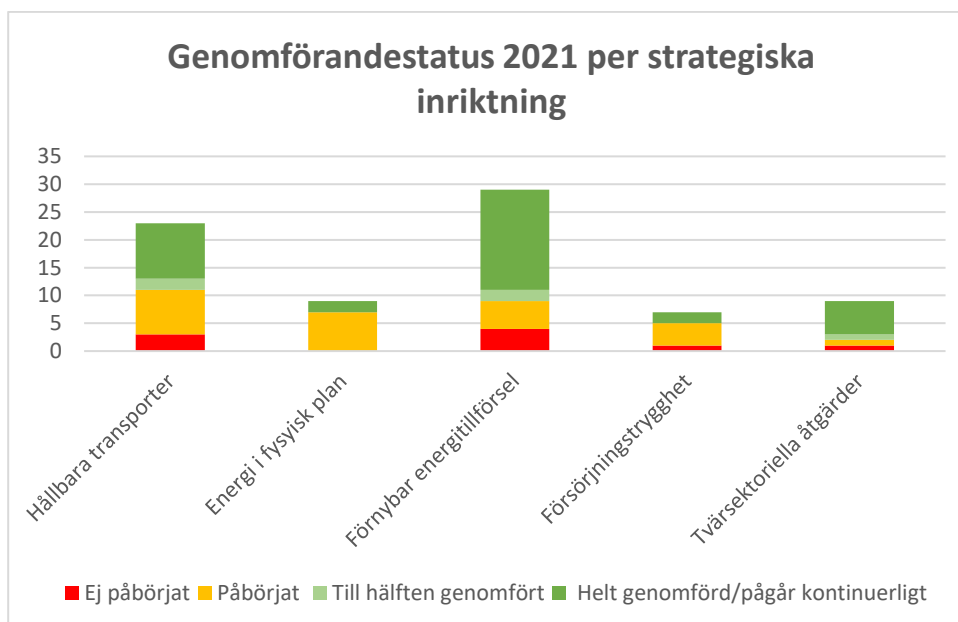
Uppföljningen av åtgärdernas genomförandestatus 2021 visas i **Figur 1**. Den visar följande resultat:

- 49 procent (2020 var siffran 29 procent) av åtgärderna är **helt genomförda** eller pågår kontinuerligt.
- 7 procent (2020 var siffran 5 procent) av åtgärderna är **genomförda till hälften** eller mer.
- 32 procent (2020 var siffran 29 procent) av åtgärderna är **påbörjade**.
- Åtgärder som ännu **inte är påbörjade** utgör 12 procent (2020 var siffran 19 procent).

Figur 1: Genomförandestatus 2021 för åtgärderna i Energiplanen 2019–2023

Uppföljning av åtgärdernas genomförandestatus fördelade per strategiska inriktningarna och tvärssektoriella aktiviteter visas i **Figur 2**)

Figur 2: Genomförandestatus 2021 för åtgärderna i Energiplanen 2019–2023 fördelade per strategiska inriktningar och tvärssektoriella aktiviteter

Åtgärder som ännu ej är påbörjade

Åtgärder som ännu ej är påbörjade utgör **12 procent** av planens samtliga åtgärder. Nedan nämns några exempel fördelade på strategiska inriktningar och tvärssektoriella aktiviteter:

1. Hållbara Transporter
  - **Etablering av bilpooler i kommunen:** Försöket för att införa bilpooler i kommunen gjordes men det fungerade aldrig av olika anledningar.
  - **Samordnade varutransporter och citylogistik:** Samordnad varudistribution har införts, distribution av skyddsmaterial (pandemi) och distribution av lagad mat sker i egen regi. Däremot saknas det **samverkan med citydistribution.**
2. Energi i fysisk planering
  - **Gröna hyresavtal:** Arbetet med att införa gröna hyresavtal började 2019. Under 2021 har denna åtgärd hamnat lägre ner på prioriteringslistan pga. pandemin, omorganisation och beredskap mm.
3. Förnybar energitillförsel
  - **Byggnadsintegrerade solceller:** I dagslägen finns det ingen inspirationsanläggning i kommunen där exempelvis fasad eller takmaterial ersätts med solceller.
  - Långsiktiga **spelregler för biogas:** I dagsläget är biogasprojektet inget prioriterat arbete pga. att kommunen nu har **fokus på vätgas.**
4. Försörjningstrygghet och smarta nät
  - Sammanlänkade energisystem: Arbetet med att utvärdera **sammanlänkning av el och värmedistributionen** genom exempelvis bergvärme från kalkberget har ej påbörjat.
5. Tvärsektoriella aktiviteter
  - **Energi i skolan/åtgärden** bör omformuleras för att gälla **brukardialog i skolor** då det visat sig svårt att påverka innehållet i undervisningen. Denna åtgärd har avstannat helt i takt med nya prioriteringar under åren som gått samt rätt forum för undervisningen har ej hittats.

Åtgärder som påbörjade under 2021 och som är särskilt viktiga att nämna

1. Hållbara Transporter
  - **Strategi** för utbyggnaden av infrastrukturen **för förnybara drivmedel: Strategi för vätgas** finns nu framtagen av Trelleborgs Energi AB. Vätgas projektet leds av Trelleborgs Energi.
2. Energiaspekten i fysisk planering
  - Forum för **hållbart byggande:** Framtagande av **hållbarhetsprogram för Sjöstaden** pågår samt certifiering planeras.
  - Utvärdera behovet av **bygglogistikcenter för Kuststad 2025: Dialog med byggaktörer** pågår bl. a kring masshantering.
3. Förnybar energitillförsel
  - Verka för **byggnadsintegrerade solceller:** Kommunen har **hållbarhet som kriterier i markanvisningar som standard.** Exempel på hållbarhets

kriterier kan handla om krav på solceller och vätgas vid byggnation av både externa och interna byggnader. Det är dock upp till entreprenören att avgöra hur man uppnår ställda hållbarhetskrav.

Trelleborgs Energi AB bygger upp erfarenhet av hur byggnadsintegrerade solceller görs i kommunen.

- Tydliggöra Trelleborgs kommuns ställningstagande gällande **havsbaserad vindkraft**: Arbetet kring Trelleborgs kommun ställningstagande gällande havsbaserad vindkraft har påbörjats. **Utredning pågår** och ska vara klar 2023.
4. Försörjningstrygghet – Smartnät
- Arena för **smarta energi nät i Sjöstaden**: Trelleborgs Energi AB har etablerat **samarbete med E.ON och deras ectogrid** (lågtemperaturssystem) samt jobbar med solceller och vätgaslagring.
5. Tvärsektoriella aktiviteter
- Utbildning och informationsinsatser för kommunens personal om hur energiarbetet går: Samverkan med Trelleborgs Energi pågår för att utbilda i högsta grad **nyckelpersoner till kommunens energiförsörjning**. Gemensam energiutbildning är bokad.

Åtgärder som är helt genomförda 2021

Åtgärder som påbörjades 2020 men helt genomförda 2021 nämns nedan fördelade på strategiska inriktningar och tvärsektoriella aktiviteter.

1. Hållbara Transport
  - Inköp av fordon som drivs med förnybara drivmedel: **Trelleborgs Hem** har som övergripande miljömål att ha en **100% fossilfri verksamhet**. Gällande fordonsflottan kommer de två kvarvarande diesebilarna avyttras för att ersättas med vätgasbil/bilar. Beslut på detta är fattat under 2021 för genomförande under 2022.

Trelleborgs Hamn utför kontinuerliga uppgraderingar av fordonsflottan till bästa möjliga miljöklass och **samtliga terminaltraktorer och bussar drivs exempelvis nu helt på HVO100**.

  - Upphandla utsläppsreduktion: Vid **fordonsupphandlingar i kommunen** ställs **krav på HVO-diesel, fordons gas samt el eller hybrid**. Mildare krav ställs vid de fall kommunen köper in äldre specialfordon. Projekt pågår om vätgas.
  - **Laddstolpar** för egna och personalens fordon: **Installation av 3 st stolpar med 2 st uttag** på vardera på Blixten 1 (på Trelleborgs Energi). **Samarbetsavtal** mellan Trelleborgs Energi och fastighetsavdelning framtaget för samverkan och ansvarsfördelning. Samarbetsavtalet inkluderar även stadsmiljöavdelningen i form av allmän platsmark.
  - Öka nyttjandet av **elförsörjning vid kaj via landström**: Inom Trelleborgs Hamn förs dialoger löpande med rederierna i denna fråga. Det som är begränsande är snarast åldern på större delen av fordonsflottan (flera fartyg

är mellan 30 och 40 år) och svårigheterna att hitta lönsamhet i så omfattande investeringar som landels-retrofitting för fartyg som har en begränsad livslängd.

- **Samordnade varutransporter och citylogistik:** Samordnad Varudistribution infört, distribution av **skyddsmaterial (pandemi)**, **distribution av lagad mat** sker i egen regi.

Förslag till fortsatt genomförande fram till 2023 och 2030

Arbetet med att genomföra planens åtgärder går i rätt riktning.

Uppföljningsrapport 2021 visar att **88 procent** av planens åtgärder är helt genomförda/pågår kontinuerligt, genomförda till hälften och påbörjade. Arbetet framöver behöver fokusera på att genomföra de åtgärder som ännu ej är påbörjade samt behålla de redan uppnådda.

Om vi ska nå uppsatta målen i planen för 2023 föreslås följande:

- Se till att påbörja åtgärder som ännu ej är påbörjade.
- Fortsätt att arbeta med åtgärder som är genomförda till hälften så att åtgärderna blir helt genomförda.

Energiplanen 2019–2023 innefattar en konkret handlingsplan för den 5-åriga planeringshorisonten, med siktet att nå uppsatta mål för 2030. Om vi ska nå mål för 2030 ska nästa periods åtgärdsplanering vara antagen senast 2023 med hänsyn tagen till övergripande mål och utfall från perioden 2019–2023.